

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА СПОРТУ ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ» В СИСТЕМІ MOODLE

THE STRUCTURE OF THE TRAINING COURSE «THEORY AND METHODOLOGY OF HIGH-PERFORMANCE SPORTS» IN THE MOODLE SYSTEM

Ворона В. В.

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка,
м. Суми, Україна*

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2022.12.24>

Анотації

Успішна реалізація навчальних курсів в системі дистанційного навчання Moodle вимагає постійного їх оновлення і вдосконалення. Обґрунтованість структури і змісту навчальних курсів і модернізації інструментів навчання відповідає сучасним освітнім потребам студентів. **Мета** – обґрунтувати структуру навчального курсу «Теорія та методика спорту вищих досягнень» для реалізації в системі Moodle Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. **Методи дослідження:** аналіз науково-методичної літератури, метод експертних оцінок. У якості експертів у дослідженні взяли участь 12 респондентів зі стажем науково-педагогічної роботи в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка 6-14 років. **Результати.** Розглянуто роботи провідних фахівців сфери фізичної культури і спорту щодо розробки і презентації навчальних курсів в системі Moodle. Виявлено відмінності в структурі і змісті дистанційних курсів. Розроблено два варіанти структури дистанційного курсу з навчальної дисципліни «Теорія і методика спорту вищих досягнень». Проведено експертну оцінку запропонованих варіантів і визначено доцільність їх використання. Відповідно до отриманих результатів, структура окресленого курсу в системі Moodle, яка на думку експертів є більш зручною для користування як для студентів, так і викладачів, має складатися з загального блоку, тематичних блоків з окремими видами навчальної діяльності в кожному блоці (лекції, практичні, самостійна робота тощо), блок підсумкового контролю. З'ясовано, що при структуруванні курсу в системі Moodle, доцільно враховувати спрямованість курсу (теоретичну або практичну). **Висновки.** За результатами експертної оцінки було виділено важливі структурні елементи, необхідні для зручності користування і засвоєння студентами знань курсу. Структура навчального курсу в системі Moodle для здобувачів вищої освіти має бути чіткою, науково обґрунтованою та відповідати сучасним освітнім потребам студентів.

Ключові слова: структура навчального курсу, система Moodle, студенти.

Successful implementation of training courses in the Moodle distance learning system requires their constant updating and improvement. The validity of the structure and content of training courses and modernization of teaching tools corresponds to the modern educational needs of students.

The goal is to justify the structure of the training course «Theory and methodology of high-performance sports» for implementation in the Moodle system of Sumy State Pedagogical University named A.S. Makarenko. **The research methods** have been used by the author: analysis of scientific and methodical literature, the method of expert evaluations. Twelve respondents with experience of 6-14 years in scientific and pedagogical work at Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko participated as experts in the research.

The results. The works of leading specialists in the field of physical culture and sports regarding the development and presentation of educational courses in the Moodle system have been considered. Differences in the structure and content of distance learning courses have been revealed. Two versions of the distance course structure of the academic discipline «Theory and Methodology of high-performance sports» have been developed. An expert evaluation of the proposed options has been carried out and the feasibility of their use has been determined. According to the obtained results, the structure of the outlined course in the Moodle system, as stated by the experts is more convenient for use by both students and lecturers,

should consist of a general block, thematic blocks with separate types of educational activities in each block (lectures, practical, independent work), a final control block. It has been found that when structuring a course in the Moodle system, it is advisable to take into account the focus of the course (theoretical or practical). **Conclusions.** According to the results of the expert evaluation, important structural elements necessary for ease of use and assimilation of the course knowledge by students have been highlighted. The structure of a training course in the Moodle system for higher education applicants should be clear, scientifically based and corresponds to the modern educational needs of students.

Key words: course structure, Moodle system, students.

Вступ. Серед популярних технологій дистанційного навчання у сфері фізичної культури та спорту виділяють Google Meet та систему LMS. Остання є лідером з використання в більшості навчальних закладах світу [12]. Система Moodle активно реалізовується і в нашій країні відповідно з Законом України «Про вищу освіту» [3], в одній із статей якого зазначено про необхідність організації навчально-виховного процесу за дистанційною формою навчання відповідно до Наказу № 466 від 25.04.2013 р. [7].

Система дистанційної освіти висуває нові вимоги до оновлення і реалізації навчальних курсів зі спортивно-педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти. На це вказується в роботах провідних фахівців з фізичної культури і спорту [1; 2; 4; 5; 8; 10].

Виникнення потреби у додатковому вивченні структури навчального курсу пояснюється активними змінами у сфері професійно освіти, модернізацією науково-технічної основи та нові вимоги до підготовки студентів вищих навчальних закладів, в тому числі в умовах дистанційної освіти з використанням системи управління навчанням LMS Moodle. Таким чином в умовах цифровізації освіти є потреба постійного оновлення структури і змісту навчальних курсів і модернізації інструментів навчання, що відповідає сучасним освітнім потребам студентів.

Матеріал і методи. Аналіз науково-методичної літератури дозволив визначити основні особливості щодо структурування навчальних курсів представлених в Moodle. Для якісного структурування навчального курсу використовували метод експертних оцінок. Експертний метод оцінки здійснювався шляхом опитування компетентних осіб – експертів. Загалом у дослідженні взяли участь 12 респондентів із стажем науково-педагогіч-

ної роботи в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка 6-14 років.

Результати дослідження. Розглянувши розроблені науковцями навчальні курси з напрямку «Фізична культура і спорт», які представлені у системі Moodle, слід відмітити, що кожний курс має відмінності в структурі і змісті.

В презентованому курсі В.А. Бабаліч «Плавання з методикою викладання», студентам спочатку пропонується ознайомитися з навчально-методичним забезпеченням курсу та його структурою, а потім перейти до вивчення тем, які містять такі елементи, як текст лекції, презентація, відгук на переглянуту презентацію, завдання для самостійної роботи, тестування за темою [1].

Схожу структуру має і представлений курс «Стрільба з лука – незвичний шлях до успіху» В.О. Коваль і В.О. Галазюк. Він складається з інструктивного розділу дисципліни і двох навчальних розділів [4].

Запропонований О.В. Басенко та Я.В. Алексенко дистанційний курс з біомеханіки має відмінну структуру, від попередньо розглянутих курсів. Він складається з таких блоків, як загальні відомості про курс, лекції з курсу, практичні завдання з курсу, блок «Електронні ресурси», блок «Вивчаємо біомеханіку граючи», блок «Контроль знань» [2].

За даними О.О. Несена, І.В. Кривенцової та В.Г. Клименченка в ХНПУ імені Г. С. Сковороди кожен викладач на власний розсуд може налаштовувати interface свого курсу і обирати структуру і стиль надання інформації студентам. Так, структура дисципліни «Фізичне виховання з елементами фехтування» ідентична денного курсу з тим винятком, що вся інформація суто теоретичного характеру. Також є блок «Глосарій» [8].

Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка надаються для викладачів певні рекомендації щодо створення дистанційного курсу. Відповідно з даними рекомендаціями структура курсу має включати такі блоки, як «Новини», «Загальна інформація», «Самостійна робота», «Теоретичний матеріал», «Поточний/Підсумковий контроль» [6].

Структурування навчального курсу з педагогічних дисциплін в Moodle здійснюється найчастіше шляхом виділення в ньому укрупнених дидактичних одиниць (модулів, розділів, тем) [11].

Отже, можна зупинитися на двох основних напрямки структурування дистанційного курсу. У першому варіанті курс складається з загального блоку і тематичних блоків. У другому варіанті – загальний блок, блоки окремих видів навчальної діяльності (лекції, практичні, самостійна робота тощо), блок підсумкового контролю.

Зважаючи на отриману інформацію було розроблено два варіанти структури дистанційного курсу з навчальної дисципліни

«Теорія і методика спорту вищих досягнень» представлених на рисунках 1 і 2.

Під час опитування експертів, було з'ясовано, що перший варіант структурування курсу більш доцільно використовувати в системі Moodle при викладанні практичних дисциплін, які включають незначну кількість лекційних занять, а більш орендовані на надання інструктивних матеріалів. Такі курси найчастіше проводяться у змішаній формі.

Другий варіант структури більш доцільно використовувати при викладанні навчальної дисципліни «Теорія і методика спорту вищих досягнень», яка включає однакову кількість теоретичних і практичних годин і має чітку логічну схему вивчення тем. На думку 83 % експертів, студентам зручніше буде користуватися саме другим варіантом структури навчального курсу.

Дискусія. Сучасний освітній процес у закладах вищої освіти важко уявити без інноваційних технологій. Провідне місце серед яких займають інформаційно-комунікаційні технології. У повній мірі погоджуємося з твердженням Л.В. Снагощенко [9], що вико-

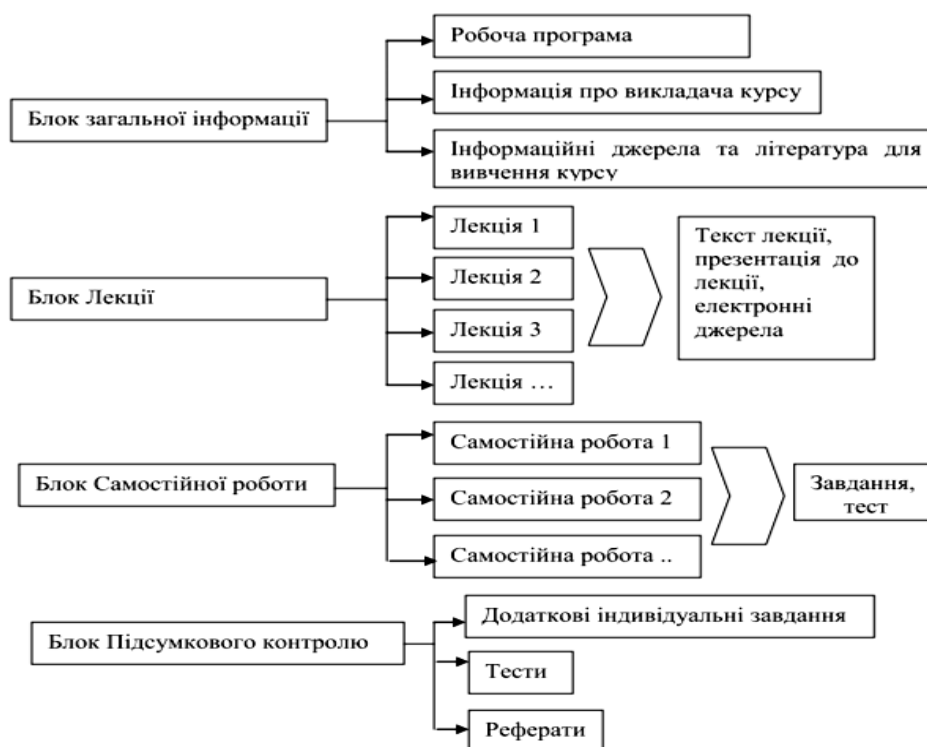

Рис. 1. Структура дистанційного курсу з навчальної дисципліни «Теорія і методика спорту вищих досягнень» (перший варіант)

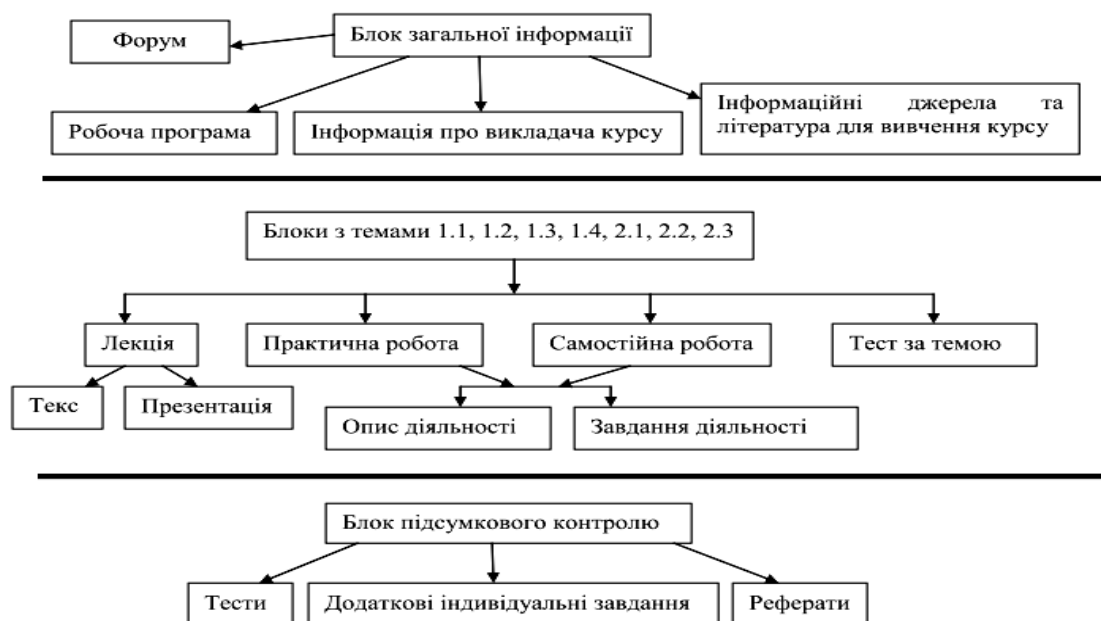

Рис. 2. Структура дистанційного курсу з навчальної дисципліни «Теорія і методика спорту вищих досягнень» (другий варіант)

ристання даних технологій є умовою забезпечення змін стандартів національної освіти, а також підготовки фахівців відповідно до європейських стандартів, розвитку системи неперервної освіти.

Структурування навчальних курсів в системі Moodle є важливою умовою забезпечення якості надання освітніх послуг в дистанційній формі. На сьогодні не існує чітко сформульованої вимоги до структури навчального курсу, який розробляється викладачем. Деякі заклади надають певні рекомендації щодо структурування дистанційних курсів [6].

У більшості розглянутих наукових статтях значний вектор уваги спрямований на особливості здійснення навчального процесу в системі Moodle [8; 9; 11]. Саме структура курсу, як окрема одиниця забезпечення якості

освіти, в розглянутих нами роботами науково не обґрунтовується. Частково вона презентується під час загального опису навчального курсу [1; 2; 4; 5; 8].

Висновки. Формування структури навчального курсу в системі Moodle у закладах вищої освіти необхідно здійснювати на науковій основі, враховуючи більш теоретичну чи практичну спрямованість курсу та доцільну форму (змішану чи суто дистанційну) його викладання. Експертна оцінка дозволила нам виділити важливі структурні елементи, необхідні для зручності користування і засвоєння студентами знань курсу. Структура навчального курсу в умовах цифровізації має бути чіткою, науково обґрунтованою та відповідати сучасним освітнім потребам студентів.

Література

1. Бабаліч В.А. Досвід використання системи Moodle під час вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання плавання». *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту*, 2019. № 3. С. 19-22.
2. Басенко О.В., Алексєнко Я.В. Організація дистанційного навчання майбутніх

References

1. Babalich, V.A. (2019). Dosvid vykorystannya systemy Moodle pid chas vuvchennya dystsypliny «Teoriya i metodyka vykladannya plavannya». [Experience of the use of the Moodle system at the time of discipline study «Theory and the technique of teaching fishing»]. *Naukovo-metodychni osnovy vykorystannya informatsiynykh tekhnolohiy v haluzi*

фахівців фізичного виховання та спорту з курсу біомеханіки у Харківській державній академії фізичної культури. *Матеріали XVI міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура спорт та здоров'я», ХДАФК, Харків, 2016. С. 313-317.*

3. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

4. Коваль В.О., Галазюк В.О. Реалізація дистанційного навчання на платформі Moodle стрільби з лука серед студентів класичного університету. *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту. 2021. № 5. С. 85-93.*

5. Ладика П., Шандригось Г., Шандригось В. Особливості застосування дистанційного навчання під час викладання спортивно-педагогічних дисциплін. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society. 2015. № 3(31). С. 32-35.* Режим доступу: <https://sport.eenu.edu.ua/index.php/sport/article/view/122>

6. *Методичні рекомендації до створення дистанційного курсу навчальної дисципліни.* Суми, 2020. Режим доступу: https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/13/metodichni_rekomendatsiyi_do_stvorennya_distanciynogo_kursu_dc0dc.pdf

7. *Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» № 466 від 25.04.2013 р.* Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>

8. Несен О.О., Кривенцова І.В., Клименченко В.Г. «Фізичне виховання з елементами фехтування» на дистанційній платформі навчання MOODLE (із досвіду організації навчання у ХНПУ імені ГС Сковороди). 2021. Т. 1. С. 16-20.

9. Снагощенко Л.В. Упровадження інноваційних технологій в організації фізкультурно-оздоровчої роботи ЗВО в умовах дистанційного навчання. *Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції.* Суми, 2022. С. 110-113.

fizychnoyi kul'tury ta sportu. № 3. pp. 19-22. [in Ukrainian].

2. Basenko, O.V., Aleksyenko, Ya.V. (2016). Orhanizatsiya dystantsiynoho navchannya maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya ta sportu z kursu biomekhaniky u Kharkivs'kiy derzhavniy akademiyyi fizychnoyi kul'tury. [Organization of distance learning of future specialists in physical education and sports from the biomechanics course at the Kharkiv State Academy of Physical Culture]. *Materialy XVI mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi «Fizychna kul'tura sport ta zdorov'ya»*, KHDAFK, Kharkiv. pp. 313-317. [in Ukrainian].

3. *Zakonom Ukrayiny «Pro vyshchu osvitu».* Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].

4. Koval', V.O., Halazyuk, V.O. (2021). Realizatsiya dystantsiynoho navchannya na platformi Moodleu stril'bi z luka sered studentiv klasychnoho universytetu. [Implementation of distance learning on the Moodle platform in archery among students of a classical university]. *Naukovo-metodychni osnovy vykorystannya informatsiynykh tekhnolohiy v haluzi fizychnoyi kul'tury i sportu. № 5. pp. 85-93.* [in Ukrainian].

5. Ladyka, P., Shandryhos', H., Shandryhos', V. (2015). Osoblyvosti zastosuvannya dystantsiynoho navchannya pid chas vykladannya sportyvno-pedahohichnykh dystsyplin. [Peculiarities of the application of distance learning during the teaching of sports and pedagogical disciplines]. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society, № 3(31), pp. 32-35.* Retrieved from: <https://sport.eenu.edu.ua/index.php/sport/article/view/122>) [in Ukrainian].

6. *Metodychni rekomendatsiyi do stvorennya dystantsiynoho kursu navchal'noyi dystsypliny (2020). [Methodical recommendations for creating a distance course of an educational discipline].* Sumy. Retrieved from: https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/13/metodichni_rekomendatsiyi_do_stvorennya_distanciynogo_kursu_dc0dc.pdf) [in Ukrainian].

7. *Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrayiny «Pro zatverdzhennya Polozhennya pro dystantsiynе navchannya» № 466 vid 25.04.2013 r.*

10. Церковна О.В., Єгорова О.В., Строкач С.Г. Реалізація дистанційного навчання на платформі MOODLE з дисципліни «Фізичне виховання» в закладі вищої освіти технічного профілю. *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту*. 2020. № 4. С. 88-93.

11. Kobernyk O.M., Stetsenko N.M., Boichenko V.V., Pryshchepa S.M. Improving professional and pedagogical training of future teachers by moodle platforms (On the example of the course "Pedagogy"). *Scientific Vector of the Balkans* 2018. № 1. pp. 5-7.

12. Oros I.I. The role of international connections in the development of the adult education system. *Humanitarian Balkan Research*. 2018. № 1. pp. 57-59.

Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>) [in Ukrainian].

8. Snahoshchenko, L.V. (2022). L.V. Uprovadzhennya innovatsiynykh tekhnolohiy v orhanizatsiyi fizkul'turno-ozdorovchoyi roboty ZVO v umovakh dystantsiynoho navchannya. [Implementation of innovative technologies in the organization of physical culture and health work of higher education institutions in the conditions of distance learning]. *Akademichna kul'tura doslidnyka v osviten'omu prostori: yevropeys'kyi ta natsional'nyi dosvid: zbirnyk materialiv V Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi*. Sumy. pp. 110-113. [in Ukrainian].

9. Tserkovna, O.V., Yehorova, O.V., Strokach, S.H. (2020). Realizatsiya dystantsiynoho navchannya na platformi MOODLE z dystsypliny «Fizychne vykhovannya» v zakladi vyshchoyi osvity tekhnichnoho profilyu. [Implementation of distance learning on the MOODLE platform in the discipline «Physical education» in a technical higher education institution]. *Naukovo-metodychni osnovy vykorystannya informat-siynykh tekhnolohiy v haluzi fizychnoyi kul'tury ta sportu*, № 4, pp. 88-93. [in Ukrainian].

10. Kobernyk, O.M., Stetsenko, N.M., Boichenko, V.V., Pryshchepa, S.M. (2018). Improving professional and pedagogical training of future teachers by moodle platforms (On the example of the course "Pedagogy"). *Scientific Vector of the Balkans*. № 1. pp. 5-7.

11. Oros I.I. (2018). The role of international connections in the development of the adult education system. *Humanitarian Balkan Research*. № 1. pp. 57-59.